

PAN

POLSKA AKADEMIA NAUK

ODDZIAŁ W GDAŃSKU

INFORMATOR

Gdańsk 2017

POLSKA AKADEMIA NAUK
ODDZIAŁ W GDAŃSKU

INFORMATOR

Gdańsk 2017

Redakcja:

*Ewa Bogdaniuk
Janusz Limon
Joanna Mizeraczyk*

Skład i druk:

GRAFIKO, Krzysztof Pałubicki

Fotografie na okładce:

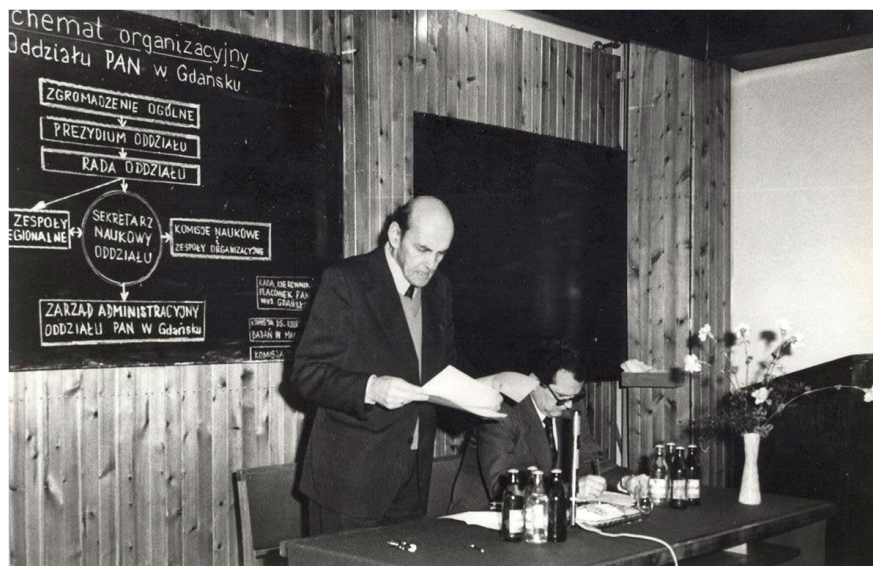
Siedziba Oddziału PAN w Gdańsku (*fot. Joanna Mizeraczyk/Oddział PAN w Gdańsku*),
OCEANIA – statek badawczy IO PAN (*fot. www.iopan.gda.pl*)

© Copyright by POLSKA AKADEMIA NAUK, Oddział w Gdańsku,
Gdańsk 2017

KRÓTKI RYS HISTORYCZNY

Utworzenie Oddziału

Oddział POLSKIEJ AKADEMII NAUK w Gdańsku został powołany uchwałą Zgromadzenia Ogólnego PAN w dn. 30 maja 1980 r. Utworzenie Oddziału było wynikiem działań pojętych w latach poprzednich przez Radę Koordynacyjną Jednostek PAN Rejonu Gdańskiego, której przewodniczącym był od 1972 r. prof. Stanisław Hueckel. Początkowo w skład Oddziału, który obejmował ówczesne województwa: szczecińskie, koszalińskie, słupskie, gdańskie, elbląskie i olsztyńskie, wchodziło 13 członków PAN, w tym z Trójmiasta: Zbigniew Ciesielski, Czesław Druet, Stanisław Hueckel, Lech Kobylński, Włodzimierz Prosnak, Jerzy Seidler, Robert Szewalski i Józef Więckowski, ze Szczecina: Bogusław Halikowski oraz Piotr Zaremba, z Olsztyna: Tadeusz Krzymowski, Witold Niewiadomski i Stefan Poznański. W następnym roku rozszerzono działalność Oddziału na województwo toruńskie i do Oddziału dołączyło kolejnych 5-ciu członków PAN: Antoni Basiński, Rajmund Galon, Konrad Górski, Wilhelmina Iwanowska i Marian Michniewicz. Przez kolejne lata liczba zespołu członków Oddziału wahała się między 20 a 30 osób.

Prof. Stanisław Hueckel (po lewej) – Przewodniczący Rady Koordynacyjnej Jednostek PAN Rejonu Gdańskiego oraz prof. Zbigniew Ciesielski (po prawej), Z-ca Przewodniczącego; prezentacja koncepcji powstania Oddziału PAN w Gdańsku, 1979 r. (fot. Oddział PAN w Gdańsku)

Przewodniczący i Prezesi Oddziału w latach 1980–2014

Przewodniczący Rady Koordynacyjnej, 1972–1980
prof. **Stanisław Hueckel**, czł. rzec. PAN

Przewodniczący, 1980–1984
prof. **Józef Więckowski**, czł. koresp. PAN

Przewodniczący, 1984–1993
prof. **Robert Szewalski**, czł. rzec. PAN

Przewodniczący, 1993–1995
prof. **Zbigniew Ciesielski**, czł. rzec. PAN

Przewodniczący, 1996–1997
Prezes, 1997–2002
prof. **Piotr Wilde**, czł. rzec. PAN

Prezes, 2003–2010
prof. **Jacek Marecki**, czł. rzec. PAN

Prezes, 2011–2014
prof. **Jarosław Mikielewicz**, czł. koresp. PAN

Siedziba Oddziału – Willa Freymanna i okolice

Z dziejów pałacyku przy Jaśkowej Dolinie 31
Andrzej Januszajtis

Jaśkowa Dolina. Dolina jest dziś częścią Wrzeszcza, ale niegdyś należała do Piecek, stanowiących własność połączonych szpitali św. Ducha i św. Elżbiety. Zarządcy szpitali wydzierżawiali je gdańskim bogaczom, którzy budowali sobie letnie rezydencje. Piękno doliny sławił w 1646 r. Jerzy Greflinger z Ratzybony:

*„To miejsce pełne róż, gdzie lipy darzą cieniem,
Potoku tego szum, łagodne wiatru tchnienie,
Okryty kwieciami las, gdzie wiersz ten pisał rad,
Lepszego, wierzcie mi, nie poznał dotąd świat.”*

Nazwa doliny pochodzi od Köhne-Jaskich, władających nią przez 200 lat. Według rodowej legendy wywodzili się z miasta Jassy w Mołdawii. Stąd miał się wziąć przydomek Jaski, pisany także jako Jaske, Jäschke lub Jeszke. Jako pierwszy przybył do Gdańska w 1519 r. Paweł Köhne „zwany Jaskim”, syn Jana i Barbary z Nizińskich i szybko wszedł w kręgi patrycjatu. Fortunę zrobił dzięki uzyskanemu w 1533 r. monopolowi na skup bursztynu w Prusach Książęcych. Pochowano go w 1564 r. w kaplicy św. Erazma w kościele Mariackim, gdzie do dziś przetrwało epitafium, ufundowane przez jego wnuków: Andrzeja – tajnego radcę elektorów brandenburskich i Izraela – gdańskiego rajcę, późniejszego burmistrza.

Willa Freymanna na starej pocztówce sprzed 1914 r. (fot. Archiwum Państwowe w Gdańsku)

Willa Freymanna – siedziba Oddziału PAN w Gdańsku (fot. Ewa Jarzembowska)

W 1616 r. Andrzej Köhne-Jaski kupił dwór w Pieckach wraz z doliną, którą zaczęto nazywać Jaśkową (Jeschken – później Jäschkenthal). W 1623 r. uruchomił w niej gospodę „dla obcych, zbłąkanych i podróżnych”. Po śmierci Andrzeja majątek odziedziczył Izrael. W 1639 r. ustanowił tzw. fideikomis: posiadłość stała się niezbywalna i niepodzielna.

W 1739 r. w tzw. Nowej Jaśkowej Dolinie, bliżej Wrzeszcza, powstała druga gospoda. W głębi doliny zaczęto organizować imprezy pod gołym niebem. Najtłoczniej bywało na Sobótkę – 23 czerwca. Do tańca przygrywali organiści od św. Ducha i św. Elżbiety. Pod koniec XVIII w. w Jaśkowej Dolinie pojawiły się kapele.

W 1803 r. późniejszy gdański senator Jan Labes udostępnił publiczności tereny sąsiedniej Sobótki, z wysokim na 101 m Królewskim Wzgorzem, na którym urządził punkt widokowy. Wojny napoleońskie przerwały zagospodarowanie terenu; m.in. w 1813 r. uległa zniszczeniu dawna rezydencja Köhne-Jaskich. W rok później Jaśkową Dolinę wraz z Wrzeszczem włączono do obszaru miejskiego. W 1824 r. wznowiono festyny świętojańskie. Na tzw. Jaśkowej Łące założono parkiety do tańca, ustawiono huśtawki i maszty do wspinania. Powstały restauracje z ogródkami. W imprezach brało udział do 20 tysięcy ludzi. Mimo to przebiegały spokojnie.

W 1832 r. miasto wykupiło tereny na Sobótkce i utworzyło park miejski – pierwszy taki w Europie! W 1837 r. dołączono do niego Jaśkowy Las po drugiej stronie doliny. Powstało 11 kilometrów ścieżek spacerowych, malownicze polanki i miejsca widokowe. Pojawiły się nazwy: wzgórze Heweliusza i Kopernika, ścieżka Filozofów, mosty Anielski i Diabelski. Przy wejściu stanął „Domek Leśniczego”, służący później gastronomii. W 1840 r., w 400. rocznicę drukarstwa, wydzielono Gaj Gutenberga z umieszczoną w altance prasą drukarską. W pół wieku później zastąpił ją pomnik Gutenberga – niedawno odtworzony. W organizowanych tutaj od 1857 r. Świętach Pieśni brały udział tysiące śpiewaków. Na koniec w 1911 r. w zacisznej dolince, przy dróżce od Leśnego Domku do Diabelskiego Mostu, otwarto Teatr Leśny o wspaniałej naturalnej akustyce, ostatnio przywrócony do życia.

W drugiej połowie XIX w. w Jaśkowej Dolinie zaczęli się osiedlać milionerzy. Jednymi z pierwszych byli Steffensowie, z rodziny właścicieli Złotej Kamieniczki. Już w 1858 r. mieli tu dom letni, przebudowany później na piękną willę (dziś nr 15). Sąsiedni klasycystyczny dworek (nr 17) stoi prawdopodobnie na miejscu starszego założenia. Za neogotyckim pałacem radcy Schreya z 1899 r. (nr 19) odgałęzia się ul. Parkowa z bajkową rezydencją architekta Johanna Friedricha Henkenhafa, twórcy m.in. hotelu Viktoria w Amsterdamie i współtwórcy Domu Kuracyjnego w Scheweningen, a u nas Domu Kuracyjnego na Helu, zniszczonego niestety w czasie ostatniej wojny, oraz gdańskich kamienic na Stągiewnej i Łąkowej. W całej okolicy zachowało się wiele will o dużej wartości architektonicznej i historycznej.

Willa Freymanna. Jedną z nich jest pałacyk, noszący niegdyś nr 10, potem 14/15, dziś 31, o niezwykłej architekturze: murowany parter, piętro w różnych odmianach ryglówki, malownicze wykusze, półokrągłe balkoniki, a na rogu baszta, zwieńczona niegdyś stożkowym hełmem. Ryglowy szczyt skopiowano chyba z Domku Leśniczego, basztę (dziś bez hełmu) – z pałacyku Henkenhafa przy ul. Pawłowskiego,

oryginalne są dachy o skomplikowanych kształtach i okna, wśród których trudno znaleźć więcej niż dwa jednakowe! Dawne zdjęcia pokazują pierwotną postać, bogatszą niż dziś, zasługującą na pełne przywrócenie.

Patrząc na takie dziwo chcemy wiedzieć, kto i kiedy je zbudował. Według spisu zabytków willa powstała w roku 1882. Właścicielką działek od nr 9 do 13 (dziś byłoby to 27 do 33) była wówczas wdowa Schultz, rencistka, utrzymująca mieszkania letniskowe. Okazały obiekt, odpowiadający dzisiejszemu pałacykowi nr 31, zaznaczono po raz pierwszy na planie Wrzeszcza z roku 1906, z napisem: Willa Freymanna. Według ksiąg adresowych w roku 1897 właścicielem parceli przy Jäschkenthaler Weg nr 10 był kupiec C. Freymann. Alfabetyczny spis mieszkańców podaje bliższe szczegóły: „Kupiec Caspar Freymann, handel rękodziełem i artykułami mody, współwłaściciel firmy Bracia Freymannowie przy Targu Węglowym”. Drugim właścicielem był brat Caspara – Max Freymann, zamieszkały przy Garbarach 6. Ów Max, występujący także jako Moses, pojawia się wcześniej, w roku 1884, pod adresem Korzenna 3, ale firma obu braci przy Targu Węglowym już istniała. Caspara uwzględniano w zapisach adresów od roku 1890 – początkowo pod imieniem Carl, nie ulega jednak wątpliwości, że to ten sam. Max w 1900 r. był już rencistą (w 1913 zmarł), mieszkał przy Długim Targu 18, potem przy Podwalu Przedmiejskim 40. Na Targu Węglowym nr 27-29 bracia wybudowali w 1905 r. zgrabny neorenesansowy dom towarowy. Działał aż do zniszczenia w 1945 r.

W roku 1907 Caspar Freymann też już był rencistą. Tuż przedtem pojawia się na planach obiekt przy Jaśkowej Dolinie, nazwany jego willą. Musiał być dopiero co zbudowany. Przemawia za tym także oznaczenie parceli od roku 1902 podwójnym numerem: „Jaśkowa Dolina 9/10: Freymann, kupiec, wł., M. Majewski, gospodyni.” Wynika z niego, że właściciel nr 10 dokupił nr 9. W 1904 r., po ogólnej zmianie numeracji ulicy, był to nr 14/15. Ze spisu mieszkańców z tego roku dowiadujemy się, że „Caspar Freymann, kupiec, właściciel firmy Bracia Freymann, Wrzeszcz, Jaśkowa Dolina 14/15” miał już w swojej willi telefon, nr 1076. Na podstawie wszystkich tych informacji można sądzić, że wymieniona w spisie zabytków (bez podania źródła) data 1882 dotyczy raczej poprzednich „mieszkań letniskowych”, albo dzisiejszej oficyny. Pałacyk Freymanna powstał raczej później, zapewne w latach 1904-1905, być może w wyniku ich przebudowy, co by tłumaczyło jego „posklejaną” postać.

Do 1911 roku spisy wymieniają w willi oprócz właściciela zawsze jakąś przedszkolankę lub „pannę do dzieci”. W roku 1912 są zamiast niej: „dama domu” (gospodyni), dozorca i woźnica. Freymann figuruje jako właściciel willi jeszcze w roku 1918. W 1920 była już własnością Banku Bałtyckiego (Baltische Bank). Kolejnym właścicielem był fabrykant, późniejszy konsul republiki Haiti – Louis Luchtenstein (1924), a po nim kupiec handlujący drewnem – Helmut Koschnick (1942). Dziś willa należy do Polskiej Akademii Nauk.

ODDZIAŁ – kadencja 2015–2018

Prezydium Oddziału

prof. dr hab. n. med. JANUSZ LIMON
Prezes

ur. 8 listopada 1946 r.
Członek rzeczywisty PAN (od 2013)

Specjalność naukowa:

cytogenetyka i genetyka nowotworów człowieka, genetyka kliniczna

Działalność naukowa i naukowo-organizacyjna:

kierownik Katedry i Zakładu Biologii i Genetyki Medycznej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego; doktor nauk w zakresie genetyki człowieka (1973), tytuł profesora (1992); promotor 21 doktorów nauk med.; opiekun czterech habilitantów

Funkcje w strukturach PAN, m.in.:

członek Rady Naukowej Instytutu Genetyki Człowieka PAN w Poznaniu (od 1999); członek Komisji d/s Etyki w Nauce PAN (od 2011); prezes Oddziału PAN w Gdańsku (od 2015)

Funkcje poza strukturami PAN:

członek Zarządu Głównego Europejskiego Towarzystwa Cytogenetycznego (2004-2009); członek Komisji Nagród Prezesa Rady Ministrów (2004-2009); członek Sekcji Medycznej Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów (2004-2016); przewodniczący Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Genetyki Człowieka (2010-2014); członek czynny PAU (od 2010); członek Rady Naukowej Stacji PAU w Gdańsku (od 2015); kierownik Kolegium Studiów Doktoranckich Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (od 1993)

Inne rodzaje działalności, m.in.:

członek Kapituły Stypendialnej Prezydenta miasta Gdańska im. G. D. Farenheita oraz Rady Naukowo-Programowej Centrum *Hewelianum* (od 2005); specjalista i konsultant (od 1999) z zakresu genetyki klinicznej woj. pomorskiego; specjalista z zakresu laboratoryjnej genetyki medycznej

Nagrody, wyróżnienia i odznaczenia, m.in.:

Nagroda Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej z dziedziny nauk przyrodniczych i medycznych (2004); Nagroda Naukowa m. Gdańska im. J. Heweliusza w kategorii nauk przyrodniczych i ścisłych (2006); nagroda Marszałka woj. pomorskiego z zakresu onkologii *De nihilo nihil fit* (2006); Nagroda Ministra Zdrowia za dorobek naukowy (2013); Medal Komisji Edukacji Narodowej (1995); Złoty Krzyż Zasługi (2001); Medal Prezydenta m. Gdańska (2004); Krzyż Kawalerski Odrodzenia Polski (2011); Order *Gloria Medicinæ* Polskiego Towarzystwa Lekarskiego (2013)
Nagroda Prezesa Rady Ministrów za wybitny dorobek naukowy (2017)

prof. dr hab. inż. PIOTR KOWALIK

Wiceprezes

ur. 7 września 1939 r.

Członek korespondent PAN (od 2002)

Specjalność naukowa:

hydrologia i gospodarka wodna, hydromechanika ośrodków porowatych, symulacja komputerowa

Działalność naukowa i naukowo-organizacyjna, m.in.:

badania dotyczące fizyki gruntów i gleb, natlenienia oraz dynamiki uwilgotnienia gleb i roślin, gospodarki wodnej na polderach żuławskich, plantacji wiklinowych i oczyszczalni hydrofitowych; opublikowanych ponad 300 prac, liczba cytowań przekracza 2500, indeks Hirscha 14;

promotor 19 doktorów nauk;

do wdrożeń należy stworzenie Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Starbieniu, gmina Choczewo, w ramach Kaszubskiego Uniwersytetu Ludowego – powstał tu obiekt demonstracyjny z turbiną wiatrową, kolektorami słonecznymi i kotłownią do spalania biomasy;

przewodniczący Zespołu d.s. Strategii Rewitalizacji Żuław Deltę Wisły (2005-2007);

przewodniczący Rady Naukowo-Społecznej Leśnych Kompleksów Promocyjnych Lasów Oliwsko – Darżlubskich (2004-2008);

Funkcje w strukturach PAN, m.in.:

przewodniczący Komisji Gospodarki Wodnej Deltę Wisły Oddziału PAN w Gdańsku (1972);

wiceprezes Oddziału PAN w Gdańsku (od 2015);

członek licznych Komitetów PAN;

członek Rady Naukowej Instytutu Oceanologii PAN w Sopocie oraz Instytutu Budownictwa Wodnego PAN w Gdańsku

Funkcje poza strukturami PAN, m.in.:

kierownik Katedry Inżynierii Sanitarnej Politechniki Gdańskiej (1983-2005);

członek Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego przy Premierze RP (1989-1992)

Inne rodzaje działalności, m.in.:

profesor wizytujący w licznych uniwersytetach i instytutach badawczych, m.in. w Holandii, Włoszech, Australii, Francji, Szwecji i Finlandii;

ekspert w ocenie projektów badawczych Unii Europejskiej, udział w unijnych programach badawczych;

światowy Koordynator Badań Hydrologii Leśnej IUFRO (1995-2000);

członek Zespołu Sterującego Grantów Norweskich (2009-2012)

Nagrody, wyróżnienia i odznaczenia, m.in.:

laureat Światowej Nagrody Edukacji Ekologicznej – SETAC, (Lizbona, 1993);

laureat Światowej Nagrody Bertebosa Szwedzkiej Królewskiej Akademii Nauk (tzw. Nobel Rolniczy, wręczany przez Króla Szwecji) w dziedzinie gospodarowania wodą w rolnictwie i leśnictwie (Sztokholm, 2004);

Doctor Honoris Causa Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu (2005) za prace w dziedzinie zastosowań matematyki;

Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski; Medal Komisji Edukacji Narodowej; Medal Mściwoja II za zasługi dla miasta Gdańsk i regionu pomorskiego

prof. dr hab. GRZEGORZ WĘGRZYN

Wiceprezes

ur. 27 czerwca 1963 r.

Członek korespondent PAN (od 2010)

Specjalność naukowa:

biologia molekularna, genetyka molekularna

Działalność naukowa i naukowo-organizacyjna, m.in.:

badania nad mechanizmami replikacji DNA i regulacji ekspresji genów w komórkach prokariotycznych i eukariotycznych;

prace nad mechanizmami i nowymi metodami leczenia chorób genetycznych człowieka;

promotor 43 doktorów nauk

Funkcje w strukturach PAN, m.in.:

członek rad naukowych pięciu instytutów PAN (od 2001);

wiceprzewodniczący Komitetu Biochemii i Biofizyki PAN (2007-2010);

przewodniczący Komitetu Mikrobiologii PAN (2012-2015);

przewodniczący Komitetu Biologii Molekularnej Komórki (od 2015);

wiceprezes Oddziału PAN w Gdańsku (od 2015);

Funkcje poza strukturami PAN, m.in.:

członek korespondent PAU (od 2015);

na Uniwersytecie Gdańskim: prodziekan Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii (1993-1996),

dziekan Wydziału Biologii, Geografii i Oceanologii (2002-2008), członek oraz wiceprzewodniczący Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów (2006-2012), prorektor ds. nauki (2008-2016)

Inne rodzaje działalności, m.in.:

redaktor naczelny „Acta Biochimica Polonica” (od 2009);

zastępca redaktora naczelnego „Metabolic Brain Disease” (od 2014);

redaktor czasopism: „FEMS Microbiology Reviews”, „Microbial Cell Factories”, „Plasmid”;

działalność w krajowych i zagranicznych organizacjach i towarzystwach naukowych, m.in.:

American Society for Biochemistry and Molecular Biology (od 2001), International Society for Plasmid

Biology (od 2004), American Society for Microbiology (od 2013), Polskie Towarzystwo Biochemiczne,

Polskie Towarzystwo Genetyczne, Polskie Towarzystwo Genetyki Człowieka

Nagrody, wyróżnienia i odznaczenia, m.in.:

Nagroda Prezesa Rady Ministrów (1997);

Stypendium Fundacji na rzecz Nauki Polskiej dla młodych naukowców (1993);

Subsydium Profesorskie Fundacji na rzecz Nauki Polskiej (2000);

Nagroda Naukowa m. Gdańska im. Jana Heweliusza (2003);

Nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (2010, 2012);

Medal Komisji Edukacji Narodowej (2001); Złoty Krzyż Zasługi (2013)

prof. dr hab. inż. JAN FELIKS KICIŃSKI

Członek Prezydium

ur. 4 stycznia 1948 r.

Członek korespondent PAN (od 2013)

Specjalność naukowa:

energetyka: odnawialne źródła energii, generacja rozproszona bazująca na OZE, urządzenia i technologie rozproszonej energetyki URE/OZE; budowa i eksploatacja maszyn: dynamika maszyn (wirników), diagnostyka techniczna, tribologia

Działalność naukowa i naukowo-organizacyjna, m.in.:

opublikowanie 76 opracowań dla przemysłu, 11 monografii (4 autorskie), 1 skryptu, 59 publikacji międzynarodowych, 97 krajowych;

kierownik Projektu Centrum Badawcze PAN w Jabłonie;

kierowanie wysokobudżetowym projektem z zakresu OZE – Projektem Strategicznym Zadanie 4; kierownik trzech Projektów Badawczych Zamawianych: PBZ-038-06, PBZ/25/T10/2000 i PBZ-KBN-105/T10/2003 „DIADYN”;

kierownik trzech Projektów Unijnych w ramach BalticSeaRegion;

przewodniczący Rady Programowej Bałtyckiego Klastra Ekoenergetycznego;

członek Rady Naukowo-Technicznej Centrum Badawczo – Rozwojowego ENERGA SA (do 2012)

promotor 10 doktorów nauk (trzech uzyskało Nagrodę Premiera RP, a czterech zostało wyróżnionych przez Radę Naukową IMP PAN)

Funkcje w strukturach PAN, m.in.:

członek Komitetu Budowy Maszyn PAN (od 2003);

przewodniczący Sekcji Podstaw Eksploatacji KBM PAN (2003-2006)

członek Komitetu Problemów Energetyki przy Prezydium PAN (od 2007);

Funkcje poza strukturami PAN, m.in.:

dyrektor Instytutu Maszyn Przepływowych (od 2014);

profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego;

członek Zarządu Polskiego Towarzystwa Tribologicznego;

członek Rady Programowej/Komitetu Naukowego następujących czasopism: „Problemy Eksploatacji”, „Tribologia”, „Diagnostyka”, „Transaction of IFFM”

Inne rodzaje działalności, m.in.:

członek Grupy GR 7 (energetyka) Krajowych Inteligentnych Specjalizacji (KIS) przy Ministerstwie Gospodarki;

członek Społecznej Rady ds. Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej (od 2014);

ekspert – członek Zespołu Ministra Rolnictwa ds. OZE

Nagrody, wyróżnienia i odznaczenia, m.in.:

nagroda indywidualna Sekretarza Naukowego PAN (1987);

Nagroda Badawcza Siemens (1998);

Nagroda Prezesa PAN (2005);

Nagroda Premiera RP I Stopnia – technologia dla gminnych ARE (2012);

Statuetka APOLLO (2012); Medal Profesora Stefana Ziemby (2012); Złoty Laur UWM (2012); Statuetka Zielony Feniks (2015); Certyfikat Energy Globe Award (2016)

Doctor Honoris Causa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (2017)

prof. dr hab. inż. HENRYK KRAWCZYK
Członek Prezydium

ur. 20 maja 1946 r.

Członek korespondent PAN (od 2007)

Specjalność naukowa:

informatyka, inżynieria oprogramowania, rozproszone systemy i aplikacje, jakość i wiarygodność aplikacji i usług informacyjnych

Działalność naukowa i naukowo-organizacyjna, m.in.:

doktor n. technicznych w zakresie informatyki (1976); tytuł doktora habilitowanego (1988); tytuł profesora (1996); promotor 25 doktorów nauk techn., w tym 3 zagranicznych; opublikowanych łącznie 370 prac oraz kilka monografii, w tym jedna wydana w Anglii; 2 licencje oprogramowania

Funkcje w strukturach PAN, m.in.:

wiceprzewodniczący Komitetu Informatyki PAN (od 1992–2016); członek Rady Naukowej Instytutu Podstaw Informatyki PAN (od 2004–2019); członek Komitetu Narodowego PAN ds. Współpracy z IFIP (od 2007–2011); członek Instytutu Badań Systemowych PAN (2012–2016)

Funkcje poza strukturami PAN, m.in.:

dziekan Wydziału Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki Politechniki Gdańskiej (1990-1996, 2002-2008); kierownik Katedry Architektury Systemów Komputerowych Wydziału ETI Politechniki Gdańskiej (1997-2016); rektor Politechniki Gdańskiej (2008-2016); członek Prezydium KRASP (2012-2016); przewodniczący Komisji ds. Infrastruktury Informatycznej KRASP (2012-2016); wiceprzewodniczący KRPUT (2012-2016); kierownik Centrum Doskonałości NIWA (Naukowa Infrastruktura Wytwarzania Aplikacji) (2013-2018)

Inne rodzaje działalności, m.in.:

wiceprzewodniczący Stowarzyszenia Absolwentów Politechniki Gdańskiej (1996-2000); działalność w Centrum Informacyjnym Trójmiejskiej Akademickiej Sieci Komputerowej: przewodniczący Rady Naukowej (2002-2005) oraz Rady Użytkowników (2011-2015); działalność w Radzie Informatyzacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (2007-2009)

Nagrody, wyróżnienia i odznaczenia, m.in.:

Nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (8); Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski; Złoty Krzyż Zasługi; Medal Edukacji Narodowej; medal NOT im. inż. Stanisława Drzewieckiego; medal SEP im. profesora Alfonsa Hoffmana; Grand PRIX w Konkursie INNOWACJE 2012

prof. dr hab. inż. JANUSZ PEMPKOWIAK
Członek Prezydium

ur. 3 stycznia 1949 r.

Członek korespondent PAN (od 2013)

Specjalność naukowa:

nauki o ziemi: oceanologia, biogeochemia; inżynieria środowiska: technologia wody

Działalność naukowa i naukowo-organizacyjna, m.in.:

doktor nauk chemicznych, Wydz. Matematyczno-Fizyczno-Chemiczny Uniwersytetu Gdańskiego (1976);

staż podoktorski w Bedford, Kanada (1980-1982);

tytuł doktora habilitowanego w zakresie nauk przyrodniczych, Wydz. Matematyczno-Fizyczno-Chemiczny Uniwersytetu Toruńskiego (1985); tytuł profesora w zakresie nauk o ziemi (1993)

Funkcje w strukturach PAN, m.in.:

dyrektor Instytutu Oceanologii PAN w Sopocie (od 2010);

członek Komisji Dyscyplinarnej PAN (kadencja 2015-2018);

przewodniczący Komitetu Badań Morza PAN (kadencja 2016-2019);

członek Zespołu ds. Oceny Stacji Zagranicznych PAN (kadencja 2016-2019)

Funkcje poza strukturami PAN, m.in.:

członek Rady Redakcyjnej *Rocznika Ochrony Środowiska* (od 2003)

redaktor naczelny kwartalnika *Oceanologia* (od 2015)

Inne rodzaje działalności, m.in.:

obserwator z ramienia Polski w *Scientific Board of Arctic Cooperation*

Nagrody, wyróżnienia i odznaczenia, m.in.:

Nagroda PAN im. P. Rudzkiego w dziedzinie oceanologii (2005);

Nagroda PAN im. St. Staszica w dziedzinie nauk o ziemi (2012);

Złoty Krzyż Zasługi (2013)

prof. dr hab. JÓZEF SZUDY
Członek Prezydium

ur. 20 sierpnia 1939 r.

Członek korespondent PAN (od 2004)

Emerytowany profesor, Instytut Fizyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

Specjalność naukowa:

fizyka atomowo-molekularna, optyka, historia nauki; badania w dziedzinie optyki i spektroskopii zderzeniowej (ciśnieniowe rozszerzenie linii widmowych, zderzenia atomowe, satelity tęczowe linii widmowych, korelacje dopplerowsko-zderzeniowe, atomy rydbergowskie); dzieje Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie; rozwój nauk przyrodniczych na Pomorzu Nadwiślańskim i Kujawach

Działalność naukowa i naukowo-organizacyjna, m.in.:

stopień doktora w zakresie fizyki (1968), doktora habilitowanego (1977), tytuł profesora (1987)

Funkcje w strukturach PAN, m.in.:

członek Rady Naukowej Instytutu Fizyki PAN w Warszawie (2002-2014);

wiceprzewodniczący Komitetu Fizyki PAN (2003-2007);

członek Prezydium Oddziału PAN w Gdańsku (od 2011)

Funkcje poza strukturami PAN, m.in.:

członek Programme Committee of International Conferences of Spectral Line Shapes (1982-1986, 1988-1996, 2000-2008), przewodniczący (1986-1988)

dyrektor Instytutu Fizyki Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu (1984-2004);

członek Rady Naukowej Krajowego Laboratorium Fizyki Atomowej, Molekularnej i Optycznej w Toruniu (2001-2010);

dziekan Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu (2002-2008)

Inne rodzaje działalności, m.in.:

członek Sekcji Nauk Matematycznych, Fizycznych, Chemicznych i Nauk o Ziemi Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów (2003-2014), wiceprzewodniczący (2009-2014);

wiceprzewodniczący Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Fizycznego (1995-1999);

członek Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego (1996-1999);

członek Rad Redakcyjnych czasopism „Acta Physica Polonica A”, „Analecta” i „Postępy Fizyki”;

Nagrody, wyróżnienia i odznaczenia, m.in.:

Laureat Nagrody Naukowej Polskiego Towarzystwa Fizycznego (1985); honorowy obywatel gminy Kcynia (2014)

Członkowie Akademii Młodych Uczonych PAN

KADENCJA 2011 – 2016:

WYDZIAŁ I – Nauk Humanistycznych i Społecznych PAN

dr hab. *Rafał Urbaniak*, prof. UG (Uniwersytet Gdański)

WYDZIAŁ II – Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN

dr hab. *Borys Wróbel*, prof. IO PAN (Instytut Oceanologii PAN w Sopocie)

WYDZIAŁ III – Nauk Ścisłych i Nauk o Ziemi PAN

dr hab. *Maciej Wojtkowski*, prof. UMK (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

WYDZIAŁ IV – Nauk Technicznych PAN

dr inż. *Adrian Kosowski*, prof. ndzw. (Politechnika Gdańska)

dr hab. inż. *Magdalena Rucka*, prof. PG (Politechnika Gdańska)

WYDZIAŁ V – Nauk Medycznych PAN

dr hab. med. *Bartosz Karaszewski*, prof. GUMed (Gdański Uniwersytet Medyczny)

KADENCJA 2017 – 2021:

WYDZIAŁ III – Nauk Ścisłych i Nauk o Ziemi PAN

dr hab. *Monika Kędra*, prof. IO PAN (Instytut Oceanologii PAN w Sopocie)

DZIAŁALNOŚĆ ODDZIAŁU

Głównym celem działalności Oddziału PAN w Gdańsku jest rozwój nauki poprzez wspieranie współpracy naukowej i popularyzacja wiedzy w regionie obejmującym województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i zachodniopomorskie. Działalność naukowa oraz organizacyjna Oddziału jest realizowana głównie poprzez indywidualną pracę jego trzydziestu jeden członków, Prezydium Oddziału oraz Komisje Naukowe, z których część działa w ramach Filii Oddziału w Szczecinie. Skład Komisji tworzą członkowie Oddziału oraz osoby reprezentujące różnorodne lokalne środowiska i instytucje naukowe. Komisje zajmują się problemami charakterystycznymi dla regionu, takimi jak prawo morskie, gospodarka Dolnej Dłty Wisły, kształtowanie przestrzeni Polski Północnej, historia kultury Sopotu, medycyna morska i tropikalna, medycyna hiperbaryczna oraz ochrona środowiska morskiego i ekologia. Niektóre Komisje prowadzą działalność wydawniczą oraz służą doradztwem władzom regionalnym przy rozwiązywaniu konkretnych problemów gospodarczych i organizacyjnych.

Komisje Naukowe

Gdańsk

1. KOMISJA GOSPODARKI WODNEJ DELTY WISŁY

Przewodniczący:

prof. dr hab. *Piotr Kowalik*

piotr_kowalik@tlen.pl

Wiceprzewodnicząca:

dr hab. *Joanna Fac-Beneda*, prof. UG

geojfb@ug.edu.pl

Sekretarz:

dr *Magdalena Borowiak*

geomb@ug.edu.pl

• **PODEJMOWANE PROBLEMY BADAWCZE:**

1. Kształtowanie i racjonalne korzystanie z zasobów wodnych w delcie Wisły
2. Zagrożenia i metody ochrony ekosystemów wodnych
3. System wspomagania decyzji inwestycyjnych w oparciu o diagnozę stanu środowiska przyrodniczego i kulturowego regionu

• **GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA:**

1. Wkład w rozwój wiedzy o stosunkach wodnych i gospodarce wodnej w delcie Wisły
2. Integracja środowiska naukowego i tworzenie forum wymiany poglądów na gruncie podejmowanych problemów badawczych
3. Prezentacja problemów badawczych w formie referatów oraz prowadzenie dyskusji naukowych podczas odbywających się dwa razy w roku spotkań Komisji Gospodarki Wodnej delty Wisły PAN

2. KOMISJA HISTORII SZTUKI I KULTURY SOPOTU

Przewodniczący:

prof. dr hab. *Dariusz Markowski*

dmarkowski@tlen.pl

Wiceprzewodnicząca:

dr *Małgorzata Lisiewicz*

lisiewicz@muzeumsopotu.pl

• **PODEJMOWANE PROBLEMY BADAWCZE:**

1. Historia i kultura Sopotu do 1945 r. ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania się kurortu: jego urbanistyki, architektury i obyczajowości
2. Sztuka i kultura Sopotu po 1945 r. ze szczególnym akcentem na Szkołę Sopotką oraz inne tradycje kulturalno-artystyczne

• **GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA:**

1. Prowadzenie badań z zakresu historii miasta, historii sztuki oraz konserwacji, obejmujących architekturę, rzeźbę i malarstwo

2. Utworzenie biblioteki i archiwum, gromadzących wszelkie publikacje oraz zapiski związane ze sztuką i kulturą Sopotu
3. Badania nad tak zwaną Szkołą Sopocką, stanowiącą ważny rozdział w powojennej sztuce polskiej
4. Inicjowanie prac naukowych poświęconych kulturze i sztuce Sopotu
5. Merytoryczna pomoc w organizowaniu wystaw promujących kulturę i sztukę Sopotu
6. Współpraca z Sopockim Domem Aukcyjnym

3. KOMISJA MEDYCyny MORSKIEJ I TROPIKALNEJ

Przewodniczący:

dr hab. n. med. *Krzysztof Korzeniowski*, prof. WIM w Gdyni
kkorzeniowski@wim.mil.pl

Wiceprzewodniczący:

dr hab. n. med. *Marcin Renke*, prof. GUMed
mrenke@gumed.edu.pl

Sekretarz:

dr n. hum. *Maria Jeżewska*
mariajez@gumed.edu.pl

• **PODEJMOWANE PROBLEMY BADAWCZE:**

1. Bezpieczeństwo pracy w żegludze, rybołówstwie, eksploracji morskich zasobów naturalnych, podczas nurkowania i prac podwodnych
2. Problemy diagnostyczne i terapeutyczne dotyczące chorób tropikalnych i kosmopolitycznych zawlekanych do Polski
3. Zmiany w epidemiologii zakażeń w kontekście migracji ludności oraz aktywności ruchów antyszczepionkowych
4. Zastosowanie tlenu hiperbarycznego w leczeniu niektórych chorób
5. Rozwój radio- i teleporadnictwa medycznego dla osób podróżujących, migrujących oraz z utrudnionym dostępem do ochrony zdrowia

• **GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA:**

1. Przygotowywanie ekspertyz w dziedzinie medycyny morskiej, hiperbarycznej, tropikalnej i podróży
2. Ocena zabezpieczenia medycznego Polaków przebywających w środowisku morskim i lądowym, w odmiennych warunkach klimatycznych i sanitarnych poza granicami państwa (personel cywilny i wojskowy)
3. Współpraca międzynarodowa oraz wymiana naukowych doświadczeń w dziedzinie medycyny morskiej, hiperbarycznej, tropikalnej i podróży
4. Współpraca z instytucjami naukowymi i ośrodkami akademickimi poprzez czynny udział w konferencjach, warsztatach i zajęciach dydaktycznych

4. KOMISJA NAUK KOSMICZNYCH

Przewodniczący:

prof. dr hab. inż. *Edmund Wittbrodt*
e.wittbrodt@pg.edu.pl

Wiceprzewodniczący:

prof. dr hab. *Zdzisław Brodecki*

Członkowie Prezydium Komisji:

- prof. dr hab. inż. *Andrzej Stepnowski* – przewodniczący sekcji technologii kosmicznych i satelitarnych
- dr hab. *Adam Wiśniewski*, prof. UG – przewodniczący sekcji prawnej
- dr *Tomasz Białas* – przewodniczący sekcji zarządzania
- dr hab. *Mirostawa Ostrowska*, prof. IO – przewodnicząca sekcji morskiej

Sekretarz Komisji:

mgr *Paulina Topolska*

paulina.topolska@prawo.ug.edu.pl

• **PODEJMOWANE PROBLEMY BADAWCZE:**

1. Wzrost konkurencyjności polskiego sektora kosmicznego w tzw. New Space (związany z działalnością prywatnych inwestorów) poprzez wsparcie doradcze, finansowe, edukacyjne oraz naukowe
2. Rozwój aplikacji satelitarnych poprzez wkład w budowę gospodarki cyfrowej
3. Zabezpieczenie zdolności operacyjnych w zakresie bezpieczeństwa i obronności państwa poprzez wsparcie dla działań zaplecza naukowo-badawczego
4. Stworzenie sprzyjających warunków do rozwoju sektora kosmicznego w Polsce poprzez wprowadzenie ułatwień dla przedsiębiorców i nauki, w tym utworzenie inkubatora biznesowego ESA i podjęcie próby utworzenia w terenie klastra dla prywatnych inwestycji realizujących polską strategię kosmiczną
5. Wzrost możliwości wykorzystania technologii kosmicznych i satelitarnych w sektorze morskim, ze szczególnym uwzględnieniem Morza Bałtyckiego
6. Tworzenie nowych kierunków kształcenia wyższego i rozwój kadr naukowych.

• **GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA:**

1. Wzmacnianie działalności Polskiej Agencji Kosmicznej w Gdańsku
2. Rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej środowisk naukowo-badawczych uczelni i instytutów badawczych w obszarze nauk oraz technologii kosmicznych i satelitarnych
3. Rozwój badań prowadzonych przez członków Komisji, ze szczególnym uwzględnieniem: technologii kosmicznych i satelitarnych, zarządzania przestrzenią kosmiczną, prawa kosmicznego, spraw morskich z uwzględnieniem technologii kosmicznych i satelitarnych
4. Tworzenie platformy wymiany poglądów naukowych w zakresie podejmowanych interdyscyplinarnych problemów badawczych
5. Prezentacja problemów badawczych w formie referatów oraz prowadzenie dyskusji naukowych na sesjach plenarnych Komisji Nauk Kosmicznych organizowanych przez każdą sekcję.
6. Organizacja konferencji i seminariów naukowych
7. Współpraca ze środowiskami naukowymi i gospodarczymi związanymi z technologiami kosmicznymi i satelitarnymi
8. Publikacja artykułów naukowych z zakresu podejmowanych problemów badawczych w roczniku *Space Technology, Governance and Law*.

5. KOMISJA PRAWA MORSKIEGO

Przewodnicząca:

dr hab. *Dorota Pyć*, prof. UG
dpyc@prawo.ug.edu.pl

Wiceprzewodniczący:

kmdr dr hab. *Dariusz Bugajski*, prof. AMW
d.bugajski@amw.gdynia.pl

Członkowie Prezydium Komisji:

dr hab. *Monika Tomaszewska*, prof. UG
m.tomaszewska@prawo.univ.gda.pl

dr *Justyna Nawrot*

j.nawrot@prawo.univ.gda.pl

Sekretarz:

dr *Jacek Trawczyński*

• PODEJMOWANE PROBLEMY BADAWCZE:

1. Unifikacja transnarodowego prawa morskiego w ramach organizacji międzynarodowych
2. Rola judykatury i doktryny w systemie prawa morskiego
3. Efektywność standardów prawnych bezpieczeństwa morskiego i ochrony żeglugi morskiej
4. Tendencje rozwojowe w morskim prawie przewozowym
5. Skuteczność instrumentów prawnych ochrony i zachowania środowiska morskiego
6. Znaczenie współpracy międzynarodowej w sprawach morskich

• GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA:

1. Wkład w rozwój nauki prawa morskiego i prawa morza
2. Tworzenie forum wymiany poglądów naukowych na gruncie podejmowanych problemów badawczych
3. Prezentacja problemów badawczych w formie referatów oraz prowadzenie dyskusji naukowych na odbywających się dwa razy w roku sesjach plenarnych Komisji Prawa Morskiego PAN
4. Publikacja artykułów naukowych z zakresu podejmowanych problemów badawczych w czasopiśmie *Prawo Morskie*
5. Organizacja konferencji i seminariów naukowych
6. Współpraca ze środowiskami naukowymi i związanymi z gospodarką morską

Szczecin

6. KOMISJA SOCJOLOGII MORSKIEJ

Przewodniczący:

prof. dr hab. *Robert Woźniak*
rsm@onet.pl

Wiceprzewodniczący

dr *Maciej Kowalewski*
maciej.kowalewski@whus.pl

Sekretarz:

dr Robert Bartłomiejski

robert_bartlomiejski@poczta.onet.pl

- **PODEJMOWANE PROBLEMY BADAWCZE:**

1. Zbiorowości, instytucje i procesy społeczne związane z podstawowymi kierunkami i formami aktywności ludzkiej na morzu, pod wpływem morza lub na rzecz morza, ze szczególnym uwzględnieniem warunków i skutków społecznych tej aktywności
2. Zbiorowości społeczne zaliczane do kategorii „ludzi morza”, bezpośrednio pracujące na morzu oraz zabezpieczające, organizujące i kierujące pracą na morzu i spełniające wobec niej szeroko rozumiane funkcje społeczne i usługowe
3. Instytucje o charakterze morskim, w tym żegluga i transport morski, rybołówstwo i przetwórstwo morskie, stocznie morskie i remontowe, instytucje oświatowo-wychowawcze
4. Procesy ruchliwości społecznej i przestrzennej ludzi morza i przymorza, procesy integracji i adaptacji do zmieniających się uwarunkowań miast portowych i morskich zbiorowości lokalnych
5. Morskie zbiorowości terytorialne, w tym układy osadnicze i ekologiczne regionów portowych i miast portowych
6. Problemy globalnej racjonalności i zrównoważonego gospodarowania zasobami nautycznymi, ekologicznymi, kulturowymi i społecznymi
7. Psychospołeczne problemy funkcjonowania załogi na statkach dalekomorskich, w tym dynamika i konflikty w wielokulturowym środowisku pracy oraz sposobów radzenia sobie z rozłąką

- **GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA:**

1. Redakcja czasopisma naukowego *Roczniki Socjologii Morskiej (Annals of Marine Sociology)*
2. Współorganizacja sesji naukowych podczas Zjazdów Polskiego Towarzystwa Socjologicznego oraz Europejskiego Towarzystwa Socjologicznego (ESA)
3. Organizacja konferencji naukowych, seminariów i wykładów otwartych, służących współpracy międzynarodowej i krajowej na gruncie podejmowanych problemów badawczych
4. Włączanie się w interdyscyplinarne projekty naukowo-badawcze i dydaktyczne w zakresie problematyki związanej z ludźmi morza i gospodarką morską

7. KOMISJA EKOSFERYPrzewodniczący:

prof. dr hab. Józef Domagała

jozef.domagala@univ.szczecin.pl

Sekretarz:

dr hab. Małgorzata Pilecka-Rapacz, prof. US

malgorzata.rapacz@univ.szczecin.pl

- **PODEJMOWANE PROBLEMY BADAWCZE:**

1. Ochrona środowiska naturalnego regionu, głównie wód regionu i organizmów wodnych
2. Ichtiofauna oraz gatunki obce zwierząt wodnych

- **GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA:**

1. Tworzenie forum wymiany poglądów naukowych na gruncie podejmowanych problemów badawczych: prowadzenie dyskusji naukowych na odbywających się spotkaniach komisji, organizacja seminariów naukowych
2. Współpraca ze środowiskami naukowymi oraz związanymi z gospodarką poprzez czynny udział w badaniach, konferencjach, zajęciach dydaktycznych
3. Współpraca ogólnopolska i koordynowanie badań w zakresie ochrony i restytucji ryb wędrownych
4. Współpraca transgraniczna i działania zmierzające do koordynacji badań i ustaleń dotyczących ichtiofauny

8. KOMISJA INFORMATYKI

Przewodnicząca:

dr hab. *Izabela Rejer*

irejer@wi.zut.edu.pl

Sekretarz:

dr *Dorota Majorkowska-Mech*

dmajorkowska@wi.zut.edu.pl

- **PODEJMOWANE PROBLEMY BADAWCZE:**

1. Problemy optymalizacji i sterowania
2. Obliczenia w warunkach niepewności
3. Przetwarzanie sygnałów medycznych
4. Metody sztucznej inteligencji

- **GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA:**

1. Redakcja kwartalnika *Journal of Theoretical and Applied Computer Science*
2. Organizacja cyklicznych wykładów naukowych propagujących najnowsze trendy w informatyce

9. KOMISJA KSZTAŁTOWANIA PRZESTRZENI POLSKI PÓŁNOCNEJ

Przewodniczący:

prof. dr hab. inż. arch. *Zbigniew Paszkowski*

prof.paszkowski@gmail.com

Sekretarz:

dr hab. inż. arch. *Grzegorz Wojtkun*

drossel@zut.edu.pl

- **PODEJMOWANE PROBLEMY BADAWCZE:**

1. Ochrona obszarów przemysłowych i ich wykorzystanie
2. Pauperyzacja terenów Pomorza Środkowego i komunalizacja małych portów morskich
3. Problematyka obszarów transgranicznych (Szczecin-Berlin, Gdańsk-Kaliningrad)
4. Stan architektoniczny i techniczny świątyń gotyckich na terenie Pomorza Zachodniego
5. Suburbanizacja
6. Stan mieszkalnictwa na obszarze Pomorza Zachodniego

- **GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA:**

1. Patronat naukowy nad czasopismem *Przestrzeń i Forma* wydawanym przez Wydział Budownictwa i Architektury w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie
2. Udział w konferencjach naukowych w celu przedstawienia aktualnego stanu wiedzy w zakresie współczesnych kierunków rozwoju architektury i urbanistyki w Polsce i w Europie

10. KOMISJA NAUK MEDYCZNYCH

Przewodniczący:

wakat

Sekretarz:

dr Roman Zbigniew Milkiewicz

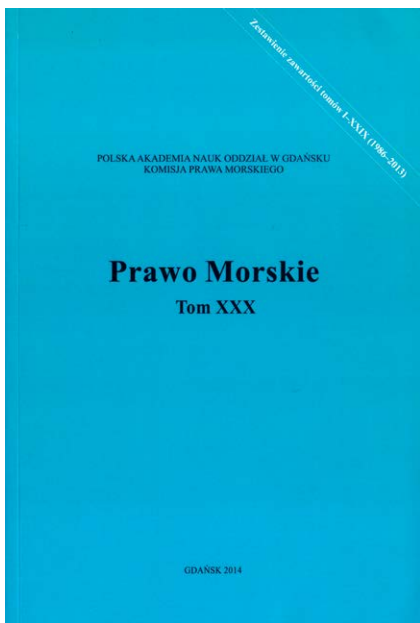
romek@v.pl

Głównym kierunkiem działania Komisji jest popularyzacja osiągnięć współczesnej medycyny.

Czasopisma Naukowe

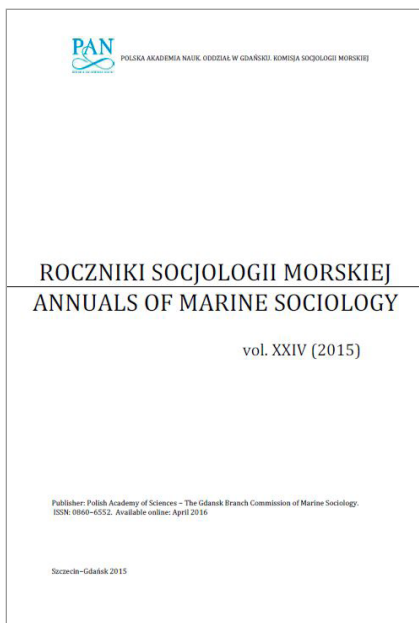
Dorobek działalności Komisji Naukowych stanowią m. in. specjalistyczne wydawnictwa.

Aktualnie ukazują się (w wersji elektronicznej i, lub papierowej):

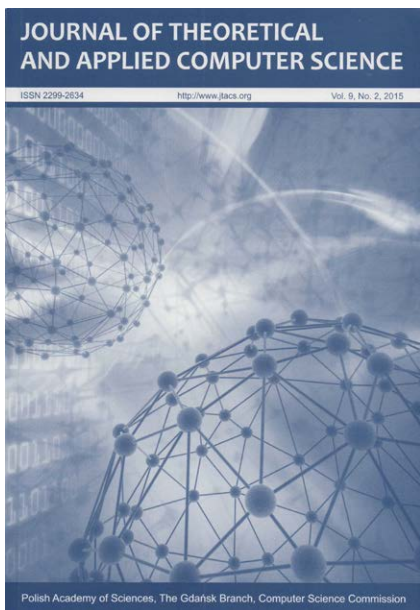
wydawnictwo Komisji Prawa Morskiego,

w wersji elektronicznej na:
www.pm.czasopisma.pan.pl

wydawnictwo Komisji Socjologii Morskiej,

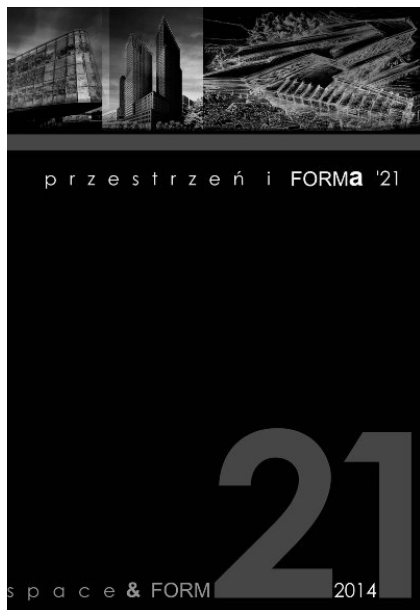
w wersji elektronicznej na:
www.rsm.czasopisma.pan.pl

wydawnictwo Komisji Informatyki,

w wersji elektronicznej na:

www.jtacs.org

wydawnictwo Komisji Kształtowania
Przestrzeni Polski Północnej,

w wersji elektronicznej na:

www.pif.zut.edu.pl

Współpraca

Na obszarze działalności Oddziału zlokalizowane są liczne szkoły wyższe, instytuty naukowe PAN oraz instytuty resortowe. Prezes Oddziału bierze udział w pracach Rady Rektorów Województwa Pomorskiego. Rada jest m.in. organizatorem Bałtyckiego Festiwalu Nauki, w którym czynny udział biorą instytuty naukowe PAN. Członkowie Oddziału uczestniczą w tworzeniu aktywnych zespołów naukowych poprzez inspirowanie współpracy uczelni wyższych z instytutami PAN działającymi w regionie oraz współorganizowanie konferencji naukowych. Ponadto pracownicy PAN prowadzą zajęcia dydaktyczne na wyższych uczelniach Trójmiasta. W 2015 r. Oddział podjął pierwszą próbę integracji środowiska doktorantów wyższych uczelni Trójmiasta poprzez organizację wspólnej konferencji *Biomed 2015*.

Oddział współpracuje także z Gdańskim Towarzystwem Naukowym, Stacją Polskiej Akademii Umiejętności w Gdańsku, Nadbałtyckim Centrum Kultury oraz Prezydentem Miasta Gdańska i Urzędem Miejskim w Gdańsku.

Wszechnica PAN

Ważną formą działalności Oddziału jest upowszechnianie wiedzy. We współpracy z Biurem Prezydenta m. Gdańska ds. Kultury oraz Nadbałtyckim Centrum Kultury Oddział organizuje publiczne wykłady popularnonaukowe wybitnych naukowców, tzw. *Wszechnicę PAN*, które cyklicznie odbywają się w zabytkowych wnętrzach Ratusza Staromiejskiego w Gdańsku.

POLSKA AKADEMIA NAUK ODDZIAŁ W GDAŃSKU
 oraz
Biuro Prezydenta ds. Kultury
 i
Nadbałtyckie Centrum Kultury
 w Gdańsku

organizują cykl wykładów otwartych z postępów nauki „Czai świat”, na który zapraszają młodzież szkół średnich, młodzież akademicką oraz wszystkich zainteresowanych

WYKŁADY WSZECHNICY

<p>17 września 2013 r., godz. 17.00</p> <p>Prof. dr hab. Ewa Bartnik (Uniwersytet Warszawski)</p> <p><i>Organizmy genetycznie ulepszone</i></p>	<p>23 września 2013 r., godz. 17.00</p> <p>Dr hab. Aleksander Bartnik (Uniwersytet Gdański)</p> <p><i>Wielki Wych, czyli jaki jest wielki Wszechświat?</i></p>
<p>27 września 2013 r., godz. 17.00</p> <p>Dr Andrzej Kobos (Polska Akademia Umiejętności – Kraków)</p> <p><i>Nadłuższy świat – o początkach sztuki Człowieka</i></p>	<p>28 października 2013 r., godz. 17.00</p> <p>Prof. dr hab. Jerzy Limon (Uniwersytet Gdański)</p> <p><i>Tęte jak żaden inny (o teatrze szekspirowskim w Gdańsku)</i></p>
<p>21 listopada 2013 r., godz. 17.00</p> <p>Dr Paweł Tomaszewski (Instytut Nikotynowy i Badania Stomatologiczne PAN – Wrocław)</p> <p><i>Czy Jan Czochrański jest ojcem elektronicznej półprzewodnikowej?</i></p>	<p>13 grudnia 2013 r., godz. 17.00</p> <p>Prof. dr hab. inż. Adam Proń (Policzalnica Warszawska)</p> <p><i>Od liceum do nagrody Nobla – burzliwe życie pewnego chemika</i></p>

Wykłady odbywać się będą w Sali Mieszczańskiej Ratusza Staromiejskiego w Gdańsku, ul. Korzenna 33/35

(W oddziale w ramach wykładów zostały zaproszeni znakomici naukowcy z wielu ośrodków w kraju)

POLSKA AKADEMIA NAUK ODDZIAŁ W GDAŃSKU
 oraz
Biuro Prezydenta ds. Kultury
 i
Nadbałtyckie Centrum Kultury w Gdańsku

organizują cykl otwartych wykładów z postępów medycyny pt. „*Salubne zdrowie*”, na który zapraszają młodzież szkół średnich, młodzież akademicką oraz wszystkich zainteresowanych

WYKŁADY WSZECHNICY

<p>29 maja 2014 r., godz. 17.30</p> <p>Prof. Jerzy Vetulani, czł. koresp. PAN, czł. czynny PAU (Instytut Embriologii PAN – Kraków)</p> <p><i>Dlaczego myślimy i czy wolimy dłużej robić to, co robimy?</i></p>	<p>26 czerwca 2014 r., godz. 17.30</p> <p>Prof. Krzysztof Bankiewicz (University California San Francisco)</p> <p><i>Inteligencja i technologia – w leczeniu chorób mózgu: spotkanie z przyszłością</i></p>
<p>4 września 2014 r., godz. 17.30</p> <p>Dr Alleja Długoleka (Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie)</p> <p><i>Seksualna samostojność, czyli jakie pytania warto zadać sobie samej?</i></p>	<p>25 września 2014 r., godz. 17.30</p> <p>Prof. Jacek Jassem (Gdański Uniwersytet Medyczny)</p> <p><i>Czy wirusowy wskaźnik z rakiem?</i></p>
<p>33 października 2014 r., godz. 17.30</p> <p>Prof. Jan Rogowski (Gdański Uniwersytet Medyczny)</p> <p><i>O sercu – okiem i skulpturą kardiochirurga</i></p>	<p>27 listopada 2014 r., godz. 17.30</p> <p>Prof. Zbigniew Szawarski (Uniwersytet Warszawski)</p> <p><i>Etyka w medycynie: wczoraj i dziś</i></p>

Wykłady odbywać się będą w Sali Mieszczańskiej Ratusza Staromiejskiego w Gdańsku, ul. Korzenna 33/35

(W oddziale w ramach wykładów zostały zaproszeni znakomici naukowcy z wielu ośrodków w kraju i zagranicą)

WSTĘP WOLNY

POLSKA AKADEMIA NAUK Oddział w Gdańsku
 Urząd Miejski w Gdańsku – Biuro Prezydenta ds. Kultury
 Nadbałtyckie Centrum Kultury w Gdańsku
 Akademia Muzyczna w Gdańsku

zapraszają wszystkich zainteresowanych na cykl otwartych wykładów wraz z koncertami:

„DIECI KOMPJUTERA – CO BILIO WIERZĘ? PORÓBKĄ CZY CIĘPIE NIEM?”

21 LISTOPADA (poniedziałek) 2016 r., godz. 18.00

<p>Prof. dr hab. n. med. Jarosław Ślawek (Gdański Uniwersytet Medyczny)</p> <p><i>Wzrost i rozwój fizjologiczne człowieka</i></p>	<p>Prof. dr hab. n. med. W. A. Stawicki (A. Stawicki), A. Stawicka</p> <p><i>Maria Ślawek – skrzypce</i> Piotr Różański – fortepian</p>
<p>Prof. dr hab. n. med. Janusz Limon członek rzeczyw. PAN (Gdański Uniwersytet Medyczny)</p> <p><i>Czy zdrowie jest w nas? Jak zdrowie można uzyskać w życiu dorosłym?</i></p>	<p>Prof. dr hab. n. med. Karolina Gustaw – skrzypce Daniel Złomko – fortepian</p>
<p>Prof. dr hab. n. med. Tadeusz Dobosz (Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu)</p> <p><i>Choroby przewodu pokarmowego</i></p>	<p>Prof. dr hab. n. med. Adam Piórkowski – fortepian</p>

22 LISTOPADA (wtorek) 2016 r., godz. 18.00

23 LISTOPADA (środa) 2016 r., godz. 18.00

Ratusz Staromiejski
Sala Mieszczańska
ul. Korzenna 33/35, Gdańsk

WSTĘP WOLNY

POLSKA AKADEMIA NAUK Oddział w Gdańsku
 Urząd Miejski w Gdańsku – Biuro Prezydenta ds. Kultury
 Nadbałtyckie Centrum Kultury w Gdańsku

zapraszają wszystkich zainteresowanych na cykl otwartych wykładów:

PSYCHOLOGIA SPOŁECZNA WSPÓŁCZEŚNIE

<p>3 października 2017 r., godz. 18.30 (wtorek)</p> <p>Magdalena Zamojtel-Piotrowska (Uniwersytet im. Karłowicza Stefana Wyszyńskiego)</p> <p><i>Nie tacy znowu wyjątkowi – Polacy w społeczeństwie</i></p>	<p>10 października 2017 r., godz. 18.30 (wtorek)</p> <p>Krzyszta Drat-Ruszcak (SWPS Uniwersytet Humanistyczno-społeczny, Szopót)</p> <p><i>Zmiany kultury i zaburzenia osobowości – narcyzm i zaburzenie borderline</i></p>
<p>24 października 2017 r., godz. 18.30 (wtorek)</p> <p>prof. dr hab. Bogdan Wojciszke członek rzeczyw. PAN (SWPS Uniwersytet Humanistyczno-społeczny, Szopót)</p> <p><i>Kultura, natura i psychiczne różnice między mężczyznami i kobietami</i></p>	<p>7 listopada 2017 r., godz. 18.30 (wtorek)</p> <p>prof. dr hab. Dariusz Dolinski członek koresp. PAN (SWPS Uniwersytet Humanistyczno-społeczny, Wrocław)</p> <p><i>Gdy sytuacja rządzi człowiekiem. Uleganie autorytetom po polsku</i></p>
<p>21 listopada 2017 r., godz. 18.30 (wtorek)</p> <p>dr Konrad Bocian (SWPS Uniwersytet Humanistyczno-społeczny, Szopót)</p> <p><i>Psychologia moralności a budowanie etycznej kultury organizacyjnej</i></p>	

Ratusz Staromiejski
Sala Mieszczańska
ul. Korzenna 33/35, Gdańsk

WSTĘP WOLNY

*Ratusz Staromiejski w Gdańsku, miejsce wykładów Wszechnicy PAN
(fot. Radosław Jachimowicz)*

Nagrody naukowe

W 1988 roku, z inicjatywy Oddziału, Prezydent Gdańska ustanowił **NAGRODĘ NAUKOWĄ MIASTA GDAŃSKA IM. JANA HEWELIUSZA** za wybitne osiągnięcia naukowe. Od tego czasu nagroda przyznawana jest corocznie, ciesząc się prestiżem i uznaniem w lokalnym środowisku naukowym. Kapituła przyznającej nagrodę w kategorii nauk przyrodniczych i ścisłych przewodniczy Prezes Oddziału, który jest także członkiem kapituły nagrody z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych. Posiedzenia kapituły odbywają się w siedzibie Oddziału, który zajmuje się jej obsługą merytoryczną oraz organizacyjną. Z kolei w kapitule przyznającej **Nagrodę Miasta Gdańska dla Młodych Naukowców im. Jana Uphagena** zasiada przedstawiciel Prezydium Oddziału.

Wśród laureatów Nagrody Naukowej Miasta Gdańska im. J. Heweliusza znaleźli się następujący Członkowie Oddziału:

Kategoria nauk ścisłych i przyrodniczych oraz humanistycznych i społecznych:

1. 1990 – prof. dr hab. n. med. **Stefan Angielski**
2. 1991 – ś.p. prof. dr inż. **Włodzimierz Prosnak**
3. 1992 – prof. dr hab. **Maciej Żylicz**
4. 1994 – ś.p. prof. dr hab. n. med. **Olgierd Narkiewicz**
5. 1995 – ś.p. prof. dr hab. **Karol Taylor**
6. 1996 – prof. dr hab. **Zbigniew Ciesielski**
7. 2000 – prof. dr hab. **Roman Kaliszan**

Kategoria nauk ścisłych i przyrodniczych:

8. 2002 – prof. dr hab. inż. **Michał Mrozowski**
9. 2003 – prof. dr hab. **Grzegorz Węgrzyn**
10. 2005 – prof. dr hab. n. med. **Janusz Limon**
11. 2008 – prof. dr hab. inż. **Ryszard Horodecki**
12. 2014 – prof. dr hab. n. med. **Krzysztof Narkiewicz**

Kategoria nauk humanistycznych i społecznych:

13. 2001 – ś.p. prof. dr hab. **Roman Wapiński**
14. 2006 – prof. dr hab. **Jerzy Limon**

JAN HEWELIUSZ, portret pędzla Daniela Schulza

Ratusz Głównego Miasta w Gdańsku, uroczystość wręczenia Nagród Naukowych Miasta Gdańska im. J. Heweliusza za rok 2014; Laureaci Nagrody – prof. Krzysztof Narkiewicz, Członek Oddziału (po lewej) oraz prof. Mieczysław Nurek (po prawej) (fot. B. Borowczak / www.gdansk.pl)

Ratusz Głównego Miasta w Gdańsku, uroczystość wręczenia Nagród Naukowych Miasta Gdańska im. J. Heweliusza za rok 2014; prof. Janusz Limon – Prezes Oddziału wygłasza laudację na cześć Laureata, Członka Oddziału, prof. Krzysztofa Narkiewicza (fot. Ł. Unterschuetz / www.trojmiasto.pl)

W 2016 r. ustanowiono coroczną **NAGRODĘ ODDZIAŁU DLA MŁODYCH NAUKOWCÓW ZA NAJLEPSZĄ PRACĘ TWÓRCZĄ**, której organizacją i oceną zajęli się członkowie Oddziału oraz zaproszeni eksperci ze Stacji Polskiej Akademii Umiejętności w Gdańsku. Nagroda przyznawana jest równorzędnie pięciu Laureatom w pięciu dyscyplinach nauk (wg Wydziałów PAN). Nagroda spotkała się z dużym zainteresowaniem w środowisku młodych naukowców – do pierwszej edycji konkursu zakwalifikowało się 66 kandydatów, a w 2017 r., do drugiej edycji – 107 kandydatów (wszystko o Nagrodzie na www.gdansk.pan.pl).

W najbliższych latach planowane jest utrzymanie dotychczasowych kierunków działalności Oddziału oraz większe zacieśnienie współpracy z władzami regionalnymi w zakresie udziału naukowców w rozwoju naukowym, gospodarczym i kulturowym regionu.

PAN
POLSKA AKADEMIA NAUK

Nagroda
Oddziału PAN w Gdańsku

dla młodych naukowców
za najlepszą pracę twórczą opublikowaną w 2015 roku
w kategorii nauk biologiczno-rolniczych

mgr Monika Rezulak

za publikację
„Natural C-independent expression of restr in a C protein-associated restriction-modif

PRACĘ DO NAGRODY NOMINOWAŁA KOMISJA W SKŁADZIE:
Prof. dr hab. Roman Kuliszca, członek rz.
Prof. dr hab. Piotr Kowalik, członek korep.
Prof. dr hab. Janusz Limon, członek rzec.

Oddział
Prof. dr
czł.

Gdańsk, 22 czerwca 2016

PAN
POLSKA AKADEMIA NAUK

Nagroda
Oddziału PAN w Gdańsku

dla młodych naukowców
za najlepszą pracę twórczą opublikowaną w 2015 roku
w kategorii nauk medycznych

dr Alicja Kuban-Jankowska

za publikację
rel for inhibitory properties of aurintricarboxylic ty of YopH: virulence factor of Yersinia pestis”

RODZ. NOMINOWAŁA KOMISJA KONKURSOWA W SKŁADZIE:
mgr Karaszewski, Prof. GUMed
Grzesztof Narkiewicz, członek koresep. PAN
Przegorz Wejgrzyn, członek koresep. PAN

PREZES
Oddziału PAN w Gdańsku
Prof. dr hab. Janusz Limon
członek rzec. PAN

Gdańsk, 22 czerwca 2016 r.

PAN
POLSKA AKADEMIA NAUK

Nagroda
Oddziału PAN w Gdańsku

dla młodych naukowców
za najlepszą pracę twórczą opublikowaną w 2015 roku
w kategorii nauk technicznych

dr Krzysztof Czarniecki

za publikację
„The instantaneous frequency rate spectrogram”

PRACĘ DO NAGRODY NOMINOWAŁA KOMISJA KONKURSOWA W SKŁADZIE:
Prof. dr hab. Henryk Kruczyński, członek koresep. PAN
Prof. dr hab. Jacek Marecki, członek rzec. PAN
Prof. dr hab. Jarosław Mikieliewicz, członek rzec. PAN

PREZES
Oddziału PAN w Gdańsku
Prof. dr hab. Janusz Limon
członek rzec. PAN

Gdańsk, 22 czerwca 2016 r.

PAN
POLSKA AKADEMIA NAUK

Nagroda
Oddziału PAN w Gda

dla młodych naukowców
za najlepszą pracę twórczą opublikow
w kategorii nauk humanistyczno-sj

mgr Roksana Blech

za publikację
„To i owo ... Sżkice o Bolesławie Prusie”

PRACĘ DO NAGRODY NOMINOWAŁA KOMISJA KONKURSOWA W SKŁADZIE:
Prof. dr hab. Józef Borawski, członek koresep. PAU
Prof. dr hab. Ryszard Horodecki, członek koresep. PAN
Prof. dr hab. Jerzy Limon, członek koresep. PAU

PREZES
Oddziału PAN w Gdańsku
Prof. dr hab. Janusz Limon
członek rzec. PAN

Gdańsk, 22 czerwca 2016 r.

PAN
POLSKA AKADEMIA NAUK

Nagroda
Oddziału PAN w Gdańsku

dla młodych naukowców
za najlepszą pracę twórczą opublikowaną w 2015 roku
w kategorii nauk ścisłych i o Ziemi

mgr Alicja Mikołajczyk

za publikację
„Zeta Potential for Metal Oxide Nanoparticles: A Predictive Model Developed by a Nano-Quantitative Structure-Property Relationship Approach”

PRACĘ DO NAGRODY NOMINOWAŁA KOMISJA KONKURSOWA W SKŁADZIE:
Prof. dr hab. Stanisław Müssel, członek rzec. PAN
Prof. dr hab. Janusz Pempkowiak, członek koresep. PAN
Prof. dr hab. Józef Sturdy, członek koresep. PAN

PREZES
Oddziału PAN w Gdańsku
Prof. dr hab. Janusz Limon
członek rzec. PAN

Gdańsk, 22 czerwca 2016 r.

Uroczyste wręczenie Nagrody Oddziału dla młodych naukowców za rok 2015; (od lewej) prof. Janusz Limon – Prezes Oddziału, prof. Stanisław Massel, prof. Janusz Pempkowiak – Członkowie Oddziału, Alicja Mikołajczyk – Laureatka w kat. n. ścisłych i o Ziemi (fot. M. Mydlak / Oddział PAN w Gdańsku)

Uroczyste wręczenie Nagrody Oddziału dla młodych naukowców za rok 2016; Tomasz Sińczak – Laureat w kat. n. humanistyczno-społecznych (po lewej) prezentujący nagrodzoną pracę (fot. K. Kulczyńska)

PLACÓWKI PAN

z obszaru działania Oddziału PAN w Gdańsku

PAN Biblioteka Gdańska

ul. Wałowa 15, 80-858 Gdańsk

tel. 58 301 22 51 do 54

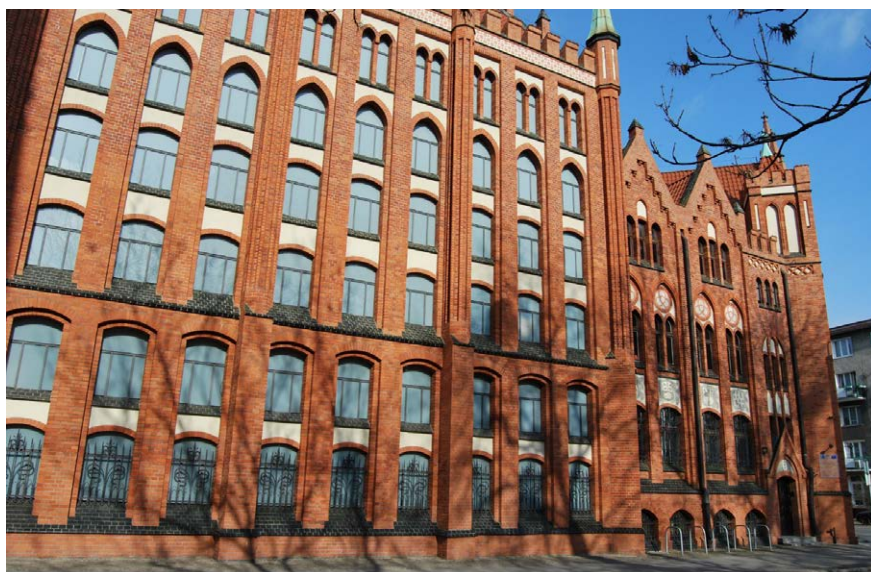
bgpan@bgpan.gda.pl

www.bgpan.gda.pl

Dyrektor: dr Zofia Tylewska-Ostrowska

BIBLIOTEKA GDAŃSKA
P·A·N

*PAN Biblioteka Gdańska, budynek Historyczny, Gdańsk, ul. Wałowa 15
(fot. www.bgpan.gda.pl)*

Historia Biblioteki Gdańskiej PAN sięga roku 1596, kiedy to powstała Bibliotheca Senatus Gedanensis (Biblioteka Rady Miejskiej Gdańska). Jej zaczątkiem był dar włoskiego humanisty Jana Bernarda Bonifacio. Z czasem biblioteka wzbogacała się o zbiory gdańskich teologów i prawników, dzieła Jana Heweliusza, kolekcje Krzysztofa Celestyna Mrongowiusza czy Jana Uphagena. Pierwsza siedziba książnicy to pomieszczenia klasztoru franciszkanów – późniejsze Gimnazjum Akademickie. W 1817 r. Bibliotekę Rady Miasta przemianowano na Bibliotekę Miejską (Danziger Stadtbibliothek). Od 1819 r. zbiory przechowywano w kościele św. Jakuba. Obecną siedzibę, neogotycki budynek przy ul. Wałowej 15 (wówczas Wallstrasse 16) oddano do użytku w 1905 r. Od 22 czerwca 1946 r. Biblioteka działała w polskim już Gdańsku i uzyskała status działu naukowego Biblioteki Miejskiej. Z dniem 1 stycznia 1955 r. włączono ją do struktur POLSKIEJ AKADEMII NAUK.

Biblioteka Gdańska PAN, jako jednostka pomocnicza AKADEMII, stała się ważnym ośrodkiem skupiającym środowisko naukowe Wybrzeża. Nadrzędnym celem

jej działalności była i jest służba nauce. W 2005 r. otwarto nowy budynek Biblioteki przy ul. Wałowej 24. Gromadzony tu księgozbiór (wydawnictwa po 1945 r.) ma charakter uniwersalny, z przewagą piśmiennictwa z zakresu nauk humanistycznych i społecznych oraz gdańskich. Od stycznia 2011 r. Biblioteka prowadzi działalność pod nazwą *POLSKA AKADEMIA NAUK Biblioteka Gdańska*.

Misją Biblioteki Gdańskiej PAN jest ochrona powierzonego jej dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym zapewnieniu jak najlepszej jakości usług bibliotecznych i informacyjnych w celu zaspokojenia naukowych potrzeb użytkowników, a także aktywne wspieranie badań naukowych i procesów edukacyjnych. Misja realizowana jest poprzez: gromadzenie zbiorów zgodnie z profilem Biblioteki i potrzebami jej użytkowników, opracowanie i udostępnianie zbiorów wraz z zapewnieniem dostępu do naukowych baz danych i zasobów bibliotek cyfrowych, organizowanie warsztatu naukowego dla badaczy, zarządzanie wiedzą dla potrzeb użytkowników oraz ustawiczne podnoszenie kwalifikacji pracowników.

Biblioteka Gdańska PAN współpracuje z instytucjami w kraju i za granicą, prowadzi szeroko zakrojoną działalność naukową i kulturalną – poprzez wystawy, konferencje i publikacje. Od 1968 r. ukazuje się *Libri Gedanenses* – rocznik poświęcony dziejom książki, historii kultury i nauki w Gdańsku. Najnowsze publikacje wydawane okazjonalnie, dokumentujące zbiory własne oraz publikacje autorstwa pracowników PAN BG to, m. in.: *Katalog rękopisów Biblioteki Gdańskiej Polskiej Akademii Nauk T. 5* w opracowaniu K. Świerkosz, *Muzeum czarnej sztuki [...] B. Gryzio, Verba volant, scripta manent [...] pod redakcją A. Balińskiego, Gdańsk w literaturze* – drugi tom bibliografii tekstów literackich opisujących Gdańsk, obejmujący lata 1601-1665, pod redakcją dr Z. Tylewskiej-Ostrowskiej oraz wydane z rękopisów i maszynopisów zachowanych w Archiwum PAN, opowiadania Stanisławy Przybyszewskiej *Cyrograf na własnej skórze i inne opowiadania* pod redakcją i w opracowaniu dr D. Binkowskiej.

Z ciekawostek należałoby dodać, iż w 2016 r. wyjątkowy rękopis ze zbiorów biblioteki, XV-wieczny mszał krzyżacki *Missale secundum notulam dominorum Teutonicorum* został zakwalifikowany na Listę Krajową UNESCO, *Pamięć Świata*.

Instytut Budownictwa Wodnego PAN

ul. Kościarska 7, 80-328 Gdańsk

tel. 58 522 29 00

sekr@ibwpan.gda.pl

www.ibwpan.gda.pl

Dyrektor: dr hab. inż. Waldemar Świdziński

Instytut Budownictwa Wodnego PAN istnieje od roku 1953. Należy do Wydziału IV Nauk Technicznych PAN i posiada uprawnienia doktoryzowania w dyscyplinie naukowej budownictwo. Aktualnie posiada kategorię A w klasyfikacji MNiSW na lata 2013-2016. Instytut obecnie zatrudnia na pełnym etacie 55 osób, w tym 32 pracowników naukowych (2 profesorów zwyczajnych, 10 profesorów nadzwyczajnych, 5 adiunktów i 15 asystentów). Jego struktura obejmuje trzy Zakłady:

Instytut Budownictwa Wodnego PAN (fot. www.osrodek.ibwpan.gda.pl)

Mechaniki i Inżynierii Brzegów, Mechaniki Falowania i Dynamiki Budowli oraz Geomechaniki. Posiada również dwie placówki zamiejscowe: Pracownię Oceanotechniki w Szczecinie i Morskie Laboratorium Brzegowe w Lubiawie.

Podstawowa tematyka badawcza realizowana obecnie w Instytucie obejmuje: (1) zagadnienia inżynierii brzegów morskich z uwzględnieniem ochrony brzegów, analizę ruchu osadów dennych w strefie przybrzeżnej, analizę falowania wiatrowego i cyrkulacji prądowych w morzu; (2) mechanikę fal wodnych, dynamikę konstrukcji hydrotechnicznych współoddziałujących z falowaniem wodnym, analizę falowania w akwenach portowych; (3) mechanikę gruntów w złożonych warunkach wodno-gruntowych, zagadnienia zagęszczenia i upłynnienia gruntów nawodnionych, mechanikę gruntów zbrojonych, zastosowania geosyntetyków w inżynierii. Badania naukowe realizowane są przy wykorzystaniu unikalnej w skali krajowej infrastruktury badawczej, obejmującej m.in. Morskie Laboratorium Badawcze w Lubiawie, najdłuższy w Polsce kanał falowy o długości 64 m z możliwością generowania prądów wodnych, jeden z najnowocześniejszych na świecie aparatów trójosiowych do badań próbek gruntu.

Instytut prowadzi współpracę naukową z ośrodkami badawczymi w kilkunastu krajach świata. W ostatnich kilku latach uczestniczył, lub obecnie uczestniczy, w szeregu projektów międzynarodowych, finansowanych głównie ze środków UE. Przykładami są projekty: LAGOONS (2011-2014) pn. *Integrated water resources and coastal zone management in European lagoons in the context of climate change*; JERICO (2012-2015) pn. *Towards a joint European research infrastructure network for coastal observations*, MERMAID (2012-2015) pn. *Innovative*

multi-purpose off-shore platforms: planning and operations, ARCOASTS (2014-2017) pn. *Vulnerability of the Arctic coasts to climate changes*, BALTCOAST (2015-2018) pn. *A system approach framework for coastal research and management in the Baltic*.

Od 1954 r. Instytut wydaje kwartalnik pt. *Archives of Hydro-Engineering and Environmental Mechanics* (poprzednie tytuły: *Archiwum Hydrotechniki*, *Archives of Hydro-Engineering*), który na aktualnej liście B czasopism MNiSW posiada 14 pkt.

Instytut Maszyn Przepływowych PAN

ul. Fiszera 14, 80-231 Gdańsk

tel. 58 3460 881, 58 3411 271

imp@imp.gda.pl

www.imp.gda.pl

Dyrektor: prof. dr hab. Jan Kiciński

Instytut Maszyn Przepływowych im. R. Szewalskiego PAN (fot. www.imp.gda.pl)

Instytut Maszyn Przepływowych im. R. Szewalskiego PAN został powołany w 1959 r. Jest wiodącym ośrodkiem naukowym PAN w Polsce północnej oraz drugim pod względem wielkości w kraju. Zatrudnia ponad 220 pracowników, w tym 96 pracowników naukowych (30 profesorów mianowanych). W swojej strukturze posiada 5 ośrodków dzielących się na 19 zakładów naukowych oraz jedną filię zamiejscową – Centrum Badawcze PAN KEZO w Jabłonie pod Warszawą.

Instytut założono do prowadzenia badań w zakresie podstaw działania, projektowania, budowy i rozwoju maszyn służących do konwersji energii w przepływach. Obecnie badania są prowadzone w następujących dziedzinach: mechanika płynów, przepływy wielofazowe, termodynamika i wymiana ciepła, fizyka plazmy, technika laserowa, mechanika maszyn, tribologia i diagnostyka maszyn energetycznych. Oprócz badań podstawowych Instytut oferuje usługi dotyczące praktycznych problemów inżynierskich w zakresie turbin, pomp i sprzęgieł hydrokinetycznych, wentylatorów, śrub okrętowych, kolektorów słonecznych oraz ich projektowania, a także obliczenia i ekspertyzy techniczne i konstrukcję uniikatowego wyposażenia i aparatury. W ciągu ostatnich kilku lat Instytut zmienił

politykę naukową i zaczął budować nową naukową specjalizację – małoskalową energetykę rozproszoną opartą o źródła odnawialne, w szczególności w formie krajowych elektrowni kogeneracyjnych.

Centrum Badawcze PAN w Jabłonie – Konwersja Energii i Źródła Odnawialne

Centrum Badawcze PAN w Jabłonie (fot. www.imp.gda.pl)

Centrum jest najnowocześniejszym w Polsce i jednym z najnowocześniejszych w Europie zespołów laboratoriów badawczych zajmujących się wykorzystaniem energii odnawialnej. Stanowi zaplecze laboratoryjne pozwalające na realizację własnych projektów badawczych IMP PAN oraz projektów realizowanych wspólnie z innymi placówkami naukowymi PAN. Do głównych zadań Centrum należy prowadzenie m. in. prac badawczych dotyczących strategii rozwoju nowych źródeł energii, odnawialnych i niekonwencjonalnych źródeł energii, biopaliw, ekologicznych skutków konwersji energii, a także wdrażanie nowych technologii z obszaru nowych i odnawialnych źródeł energii oraz magazynowania energii.

Motto Instytutu to połączenie badań podstawowych i stosowanych. Jego cele skupiają się na wysokiej wydajności rozproszonej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej oraz stymulowaniu high-tech i nowoczesnych technologii w polskim przemyśle. Instytut pracuje nad nowymi zagadnieniami związanymi z mikroturbinami, kotłami, konwersją biogazu, energią słoneczną i energią wiatru. Co drugi pracujący tu naukowiec zdobywa każdego roku jeden projekt we współpracy z przemysłem – jest to najwyższy wskaźnik wśród wszystkich instytutów PAN.

Instytut Oceanologii PAN

ul. Powstańców Warszawy 55, 81-712 Sopot

tel. 58 551 72 81; 58 73 11 600

office@iopan.gda.pl

www.iopan.gda.pl

Dyrektor: prof. dr hab. Janusz Pempkowiak

Instytut Oceanologii PAN (fot. www.mapio.net.)

Instytut Oceanologii w Sopocie jest największym polskim instytutem badającym problemy fizyki, chemii, biologii i ekologii morza, o sześćdziesięcioletniej historii i wielu osiągnięciach badawczych, rozwiniętej współpracy międzynarodowej we wspólnych badaniach Bałtyku, ale również wieloletnich badaniach oceanicznych, w szczególności mórz północnych i arktycznych.

Misją Instytutu jest prowadzenie badań środowiska morskiego w celu pogłębienia wiedzy na temat jego stanu oraz zachodzących w nim zjawisk i procesów. Wyniki badań przyczyniają się do zrównoważonego wykorzystania zasobów morza i umożliwiają racjonalną ochronę środowiska morskiego, szczególnie Morza Bałtyckiego i mórz Arktyki Europejskiej. Ważnym zadaniem Instytutu jest rozpowszechnianie wiedzy o morzu w społeczeństwie.

Instytut prowadzi działalność naukową, badawczą i ekspercką. Badania prowadzone przez Instytut są zgrupowane wokół czterech głównych kierunków strategicznych: 1. rola oceanu w kształtowaniu klimatu i skutki zmian klimatu w morzach europejskich, 2. zmienność naturalna i antropogeniczna środowiska Morza Bałtyckiego, 3. współczesne zmiany ekosystemów u brzegów mórz szelfowych oraz 4. genetyczne i fizjologiczne mechanizmy funkcjonowania organizmów morskich; podstawy biotechnologii morskiej.

W realizacji badań statutowych szczególną rolę spełnia statek badawczy instytutu *r/v Oceania*, który ma nieograniczony zasięg pływania (poza strefami polarnymi w zimie) i jest wyposażony w najbardziej nowoczesny sprzęt badawczy. Każdego roku *Oceania* przebywa ok. 250 dni w morzu realizując rejsy badawcze na Morzu Bałtyckim, Morzu Północnym aż po Spitsbergen. W rejsach badawczych na pokładzie *Oceanii* uczestniczy wielu naukowców z krajowych i zagranicznych ośrodków naukowych.

Instytut realizuje projekty MNiSW oraz projekty wyłonione w konkursach Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, których tematyka jest związana z badaniami Morza Bałtyckiego i mórz nordyckich. Ponadto

Instytut aktywnie uczestniczy w realizacji projektów międzynarodowych finansowanych ze środków Unii Europejskiej – 7 Programu Ramowego, Horyzont 2020, BONUS – 185, BSR, ESA, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz innych spoza Unii Europejskiej – norweskich, amerykańskich i kanadyjskich (razem ok. 80 projektów).

Instytut wydaje czasopismo naukowe, kwartalnik *Oceanologia* w języku angielskim, o zasięgu międzynarodowym, które znajduje się na prestiżowej filadelfijskiej liście rankingowej czasopism naukowych. Przez ostatnie pięciolecie współczynnik kwotowań czasopisma kształtuje się na poziomie Impact Factor IF = 1,346.

Przy Instytucie Oceanologii PAN w Sopocie działa dzienne Studium Doktoranckie. Studium kształci wysoko wykwalifikowaną kadrę naukową w dziedzinie nauk o Ziemi w zakresie oceanologii. Program Studium obejmuje seminaria doktorskie i zajęcia laboratoryjne lub terenowe stanowiące podstawę przygotowywanej rozprawy doktorskiej. Ogólna liczba studiujących wynosi obecnie 32 doktorantów. Instytut posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk o Ziemi w zakresie oceanologii.

Zgodnie z decyzją Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego Instytut Oceanologii PAN posiada status Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego (KNOW) w ramach Centrum Studiów Polarnych (jednostka wiodąca – Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego) w dziedzinie nauk o Ziemi na lata 2014-2018.

Muzeum i Instytut Zoologii PAN Stacja Ornitologiczna

ul. Nadwiślańska 108, 80-680 Gdańsk

tel. 58 308 07 59

stornit@miiz.waw.pl

www.stornit.gda.pl

Kierownik ds. administracyjnych: Zenon Rohde

Stacja
Ornitologiczna
Miiz PAN

Stacja Ornitologiczna Miiz
PAN (fot. www.stornit.gda.pl)

Stacja Ornitologiczna Miiz PAN w Gdańsku – Górkach Wschodnich jest placówką naukowo-badawczą prowadzącą badania z zakresu biologii i ekologii oraz ochrony ptaków. Powstała w 1931 r. w Warszawie jako Stacja Badania Wędrówek Ptaków przy Państwowym Muzeum Zoologicznym. W roku 1957 została przeniesiona do Górek Wschodnich, włączonych później do Gdańska. Rozbudowana w połowie lat 80. ubiegłego wieku, w 1990 roku Stacja weszła w skład Instytutu Ekologii PAN, w 2002 r. uzyskała samodzielność jako Zakład Ornitologii PAN, a 1 października 2007 r. została przyłączona do Muzeum i Instytutu Zoologii PAN w Warszawie – sukcesora Państwowego Muzeum Zoologicznego.

Początkowo Stacja zajmowała się głównie organizacją obrączkowania ptaków. Tej funkcji z biegiem czasu zaczęły towarzyszyć badania biologii i ekologii ptaków,

w szczególności dotyczące wędrówek, rozmieszczenia i rozrodu ptaków w kontekście ochrony zasobów bioróżnorodności. Pracownicy Stacji prowadzą także badania stosowane (wyznaczanie i waloryzację siedlisk ważnych dla ochrony ptaków, w tym obszarów sieci Natura 2000, oceny wpływu farm wiatrowych na ptaki i inne) oraz uczestniczą w krajowym programie monitoringu przyrody koordynowanym przez Główną Inspekcję Ochrony Środowiska. Ponadto placówka zajmuje się działalnością edukacyjną, skierowaną przede wszystkim do dzieci i młodzieży szkolnej województwa pomorskiego. Obecnie Stacja jest włączona w struktury Pracowni Badań Ornitologicznych Muzeum i Instytutu Zoologii z wydzieloną jednostką organizacyjną – Krajową Centralą Obrączkowania Ptaków.

Prowadzone w Stacji badania naukowe koncentrują się na wędrówkach i zimowaniu ptaków, organizacji i funkcjonowaniu populacji różnych gatunków ptaków oraz na ocenach zasobów ptaków Polski. W pierwszych dwóch grupach tematycznych wykorzystywane są wyniki pochodzące z obrączkowania ptaków. Utworzone ostatnio pracownie molekularna i parazytologiczna umożliwią dołączenie nowych, zaawansowanych technik badawczych. Główne tematy prowadzonych w Stacji badań to:

- występowanie, wymogi siedliskowe i zmiany liczebności ptaków lęgowych Polski
- zróżnicowanie populacyjne w wędrówkach ptaków
- ekologia wybranych gatunków mew w Polsce — ekspansja gatunków, lęgi mieszane, zjawisko hybrydyzacji
- taksonomia i ekologia fauny pasożytów wewnętrznych ptaków
- wybrane elementy ekologii dziuplaków

W ramach tych szerokich tematów realizowane są projekty szczegółowe.

Krajowa Centrala Obrączkowania Ptaków koordynuje obrączkowanie, gromadzi i przygotowuje do opracowania jego wyniki oraz współpracuje z kilkudziesięcioma centralami zagranicznymi. W Polsce ponad 300 licencjonowanych obrączkarzy znakuje ponad 150 tysięcy ptaków rocznie. Co roku centrala otrzymuje ponad 50 tysięcy wiadomości powrotnych dotyczących tych ptaków i ponad 5 tysięcy wiadomości o ptakach zaobrachkowanych w innych krajach. W ostatnich latach Centrala uruchomiła komputerowy system POLRING, co jest znacznym ułatwieniem pracy samej Centrali jak i usprawnieniem relacji Centrala – obrączkarz – znalazca obrączkowanego ptaka.

Dzięki funkcjonowaniu Krajowej Centrali Obrączkowania Ptaków możliwe jest prowadzenie szeregu krótko- i długoterminowych badań związanych ze znakowaniem ptaków. Obrączkowanie odbywa się w ramach badań rozmaitych zespołów lub indywidualnych osób. W Polsce pracownicy blisko 40 jednostek naukowych wykorzystują metodę obrączkowania ptaków do swoich prac badawczych. Centrala prowadzi także szkolenia — kursy dla nowych obrączkarzy. Krajowa Centrala Obrączkowania Ptaków jest członkiem EURING’u – Europejskiej Unii Obrączkowania Ptaków.

POZOSTAŁE PLACÓWKI

Instytut Matematyczny PAN

Oddział w Gdańsku

ul. Wita Stwosza 57
80-952 Gdańsk
tel. 58 551 08 04

Instytut Matematyczny PAN

Oddział w Toruniu

ul. Chopina 12
87-100 Toruń
tel. 56 622 60 17

Instytut Podstaw Informatyki PAN

Oddział w Gdańsku

ul. Brzegi 55
80-045 Gdańsk
www.ipipan.gda.pl

Instytut Archeologii i Etnologii PAN

Ośrodek Archeologii Średniowiecza Krajów Nadbałtyckich w Szczecinie

ul. Kuśnierska 12/12a
70-536 Szczecin
tel. 91 433 69 13
www.iaepan.edu.pl

w skład którego wchodzi:

Pracownia Archeologiczna w Wolinie

ul. Zamkowa 16
72-510 Wolin
tel. 91 326 18 85

oraz

Zespół Badań Ratowniczych

ul. Frankowskiego 14
78-100 Kołobrzeg
tel. 94 352 81 80

Instytut Badań Literackich PAN

Pracownia Słownika Polszczyzny XVI w. w Toruniu

ul. Piekary 8
87-100 Toruń
tel. 56 621 03 31
www.ibl.waw.pl

Centrum Astronomiczne im. M. Kopernika PAN

Zakład Astrofizyki w Toruniu

ul. Rabiańska 8
87-100 Toruń
tel. 56 621 92 49
www.ncac.torun.pl

Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN

Zakład Zasobów Środowiska i Geozagrożeń w Toruniu

ul. Kopernika 19
87-100 Toruń
tel. 56 622 85 20
www.igipz.pan.pl

Instytut Historii PAN

Zakład Dziejów Pomorza

w skład którego wchodzi:

Pracownia Historii Pomorza i Krajów Bałtyckich w Toruniu

ul. Szeroka 36
87-100 Toruń
tel. 56 622 28 79
www.ihtpan.edu.pl

oraz

Pracownia Historii Gdańska i Dziejów Morskich Polski w Gdańsku

Aleja Zwycięstwa 57
80-207 Gdańsk
tel. 58 520 40 19
www.ihtpan.edu.pl

Administracja Oddziału:

mgr Małgorzata Król

st. specjalista
malgorzata.krol@pan.pl
tel. 58 712 97 03

mgr Joanna Mizeraczyk

st. specjalista
joanna.mizeraczyk@pan.pl
tel. 58 712 97 02

ul. Jaśkowa Dolina 31
80-286 Gdańsk-Wrzeszcz
tel. 58 712 97 00
gdansk@pan.pl
www.gdansk.pan.pl

POLSKA AKADEMIA NAUK
ODDZIAŁ W GDAŃSKU

ul. Jaškowa Dolina 31
80-286 Gdańsk-Wrzeszcz
tel. 58 712 97 00

gdansk@pan.pl
www.gdansk.pan.pl